

۲۰۱۵/۰۵/۲۷

واحد فقيري

له پاکستان سره تفاهمليک هم خطا او هم فرصت

د پاکستان له ای ایس ای سره د افغان حکومت د تفاهمليک روانه رسوايي د ريس جمهور غني د پخوانيو سياسي قضاوتونو کمزوري بڼه رابرسېره کړه. ريس صاحب د خپل حکومت په لومړي سر کې د عالي رتبه مامورينو په انتخاب او مقرريو کې څو ځايه سختي اشتباوي وکړي. هغه پر داسي کسانو تکیه وکړه چې هغوی د مهمو او غټو تصميمونو د نيولو لپاره لازمه سياسي پوهه، کاري سابقه، او بڼه شهرت نه لاره. د اشخاصو د انتخاب په مورد کې، د ريس صاحب ځينو فيصلو دا وښودله چې هغه د خلکو په ارزولو او انتخاب کې لازم احتیاط، غور، او څېړنه نه کوي. ځکه داسي ښکاري چې د اشخاصو په غوره کولو کې د ريس صاحب د انتخاب يوازنی مهم محک په ښي انگرېزي خبري کول وي. د مثال په توگه، ريس صاحب د خپل حکومت په سر کې د خپل ملي امنيت د سلاکارانو په انتخاب کې بېره او اشتباه وکړه.

د همدې خطا ځيني عواقب همداوس راڅرگندېږي. يو همدا د تفاهمليک ښوېدا ده، بل د طالبانو سره د خبرو په ارتباط د حکومت ضد و نقیض دريځونه دي، او بل خپلو پخوانيو وعدو ته شا کول دي. دغه راز، د افغان د مدني ټولنو سره د روابطو خرابېدل، د همدې عواقبو فقط يو څو مثالونه دي. البته، د پاکستان او يا بل هر گاونډي هيواد سره د مذهبي افراطياتو په اړه استخبارات او معلومات شريکول او يا هم د دوي د تعقيب په غرض همکاري کول پخپل ذات کې نه يوازې د افغانستان د ملي امنيت لپاره زیانمن ندی، بلکې د مذهبي افراطيت او تروريزم د ماتولو او ختمولو لپاره يوه معقوله او ضروري لاره هم ده. ځکه په سيمه کې به تر هغه وخته پوري دايمي سوله او امن قايم نه سي، تر څو د منطقي ملکونه د مذهبي انارشستانو او تروريستانو د ماتولو په منظور اطلاعات او معلومات شريک نه کړي. په بل عبارت، د گډ ډښمن د ماتولو لپاره گډ اقدام لازم او حياتي دی.

اما راغلو د تفاهمليک مسلي ته. دا بايد په ډاگه وويل سي چې تفاهمليک خورا بد او ماشومانه سمبال سو. ځکه د تفاهمليک عملیه کاملاً مخفي، چل ول، او غير شفافه وه، او د ريس صاحب هغه پخوانی وعدي چې تل به ئي د شفافيت، د خلکو گډون، او پلورليزم په باب کولې، هغه ژمني ئي ټولي تر شک لاندې سوي. او دا اندېښنه ئي هم غښتلي کړه چې ښايي د ريس صاحب نوري وعدي به هم همدا شان مصلحتي او سستي وي. په سياست او ښي حکومتوالي کې، د حکومت مشروعيت د خلکو په سرونو او ذهنونو کې وي، او که چيري د خلکو اعتماد او باور ته زیاته صدمه ورسېږي، بيا د يو حکومت او يا مشر لپاره مشروعيت گڼل ډېره گرانه وي.

اوس نو، که چيري جمهوررييس غني غواړي چې خپله اتوريتي او صلاحيت بېرته ټينگ کړي، او هم پخواني اشتباهات څه تلافی کړي، نو پکار ده چې لومړی په خپل امنيتي سلاکارانو کې يوه زوروره «خانه تکاني» وکړي. مسول کس او يا اشخاص پيدا کړي، او هغوی سمدستي برطرفه کړي. پدې صورت کې به هم د تفاهمليک رسوايي څه جبران سوي وي، هم به د راتلونکي لپاره يو طرز العمل او تجربه پاته سوي وي، او هم به د ريس صاحب بابلی صلاحيت څه اعاده سوي وي. پدې ډول به يوه لويه سياسي رسوايي او ښوېدا په فرصت او اصلاح بدله سي.

د پاڼو شميره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليولو مخکې په څير و لولئ